Nr 167 (1541). Cena 1800 mk   Włocławek, niedziela dnia 5 sierpnia 1923 r.   Rok VI

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata na miejscu mk. 40.000, na prowincji i z odnoszeniem do domu 45,000 marek
Ogłoszenia za wiersz nonparel. pierwsza strona 1500 m., druga i trzecia 1200 mk., czwarta 8-łamowa 520 mk. Ogł. drobne po 900 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie Najmn. ogł. 9000 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Komitet I-szej Kujawskiej Wystawy Rolniczo-Przemysłowej we Włocławku, niniejszym zwraca się do Sz. Mieszkańców m. Włocławka z prośbą o łask. zgłoszenie wolnych pokoi na czas trwania Wystawy t. j. od 15 do 19 sierpnia b. r. za następującą opłatą:
I kat. pokój z jednym łóżkiem — 50.000 mk.
II kat. „ „ „ — 35.000 mk.
za dodatkowe łóżko 50% więcej.
Zgłoszenia przyjmuje sklep W. P. H. MÜHSAMA, ul. Kościuszki. — Termin przyjmowania zgłoszań upływa z dniem 10 sierpnia 1923 r.

Minister Linde o Skarbie polskim.

Droga do uzdrowienia.

Wyjątek z mowy wygłoszonej w Sejmie w dniu 1 sierpnia.

BANK EMISYJNY.

W przeświadczeniu że emisja pieniędzy papierowych jest nietylko klęską finansową, ale zarazem gospodarczą rząd podejmie starania jaknajusilniejsze, aby utorować drogę do nowej racjonalnej waluty przez założenie banku biletowego i zamknięcie dalszej emisji.

Nie byłoby rzeczą słuszną wobec stanu naszych finansów i panującej drożyzny pogrążać się w pesymizmie i uważać ten stan za chroniczny. Nie zapominajmy, że Polska ma tę niezmierną wyższość, że jej długi zagraniczne są nieznaczne i że wypłacalność kraju i narodu nie ulega żadnej wątpliwości. Majątek narodowy nie zmniejsza się, lecz zwiększa się nieustannie. Zbiory tegoroczne zapowiadają się bardzo dobrze, a wedle tymczasowych przewidywań, dadzą nam znaczną podwyżkę ponad potrzeby ludności i przemysłu krajowego. Na polu hodowli przekroczyliśmy pod niejednym względem nawet cyfry przedwojenne, przemysł, hutnictwo i górnictwo rozwijają się normalnie, koleje i poczty działają coraz sprawniej, na wszystkich polach wre życie i praca.

Jeżeli porównamy niedobór kredytowy ze wzrostem wytwórczości to okaże się, że niedobór ten znajduje w tym wzroście najzupełniejsze pokrycie, co jest wyraźną wskazówką, że osiągnięcie równowagi finansowej w budżecie państwa ze stanowiska gospodarstwa narodowego nie jest wcale nieziszczalnym ideałem.

Narówni ze stanem gospodarstwa narodowego, pocieszającym objawem są nasze stosunki społeczne, o wiele pomyślniejsze, aniżeli w krajach sąsiednich.

Nie jesteśmy wprawdzie wolni od przeciwieństw klasowych, ale przeciwieństwa te i zatargi przechodzą normalnie a rzetelna chęć utrzymania ładu społecznego ułatwia dojście do porozumienia i wyrównania zatargów. Rząd ma nadzieję, że zdecydawana u wszystkich wola wzmocnienia naszego państwa i zrozumienie ogólnej solidarności interesów gospodarczych także nadal łagodzić będą wszelkie przeciwieństwa społeczne.

Wobec zasadniczo pomyślnych stosunków gospodarczych stan naszego skarbu publicznego jest do pewnego stopnia anomalją, a dla wielu obcych obserwatorów tembardziej niezrozumiałą, że bilans handlowy stał się w ostatnich czasach czynnym, zjawisko wyjątkowe w dzisiejszych stosunkach światowych.

Nie wolno więc nikomu oddawać pesymizmowi, lecz z pełną otuchą i spokojem należy nam patrzeć w przyszłość. Nie zwalnia nas to oczywiście od obowiązku podjęcia zawczasu wszystkiego, co jest potrzebne dla uchylenia owej rażącej anomalji i do oparcia naszych finansów i waluty na podstawach zdrowych i trwałych.

PODATEK MAJĄTKOWY.

Obciążenie społeczeństwa wraz z nowo uchwalonemi podatkami, nie przekraczają siły płatniczej narodu i nie pozostają w żadnym stosunku do obciążenia państw innych, podatek zaś majątkowy skontyngentowany do 1 miljarda franków szwajcarskich da właśnie możność przystąpienia do uregulowania waluty i stworzenia nowego banku emisyjnego. Dlatego proszę wysoki sejm o jego szybkie uchwalenie.

Waluta i finanse każdego kraju, a więc i naszego pozostają pod wpływem nietylko czynników krajowych, ale także międzynarodowych. Owe zapasy gigantyczne, jakie toczą się dzisiaj bez walki orężnej na Zachodzie, ową walka o prawo zdobyte ciężko i krwawo w traktacie wersalskim, ciążą olbrzymim ciężarem na stosunkach finansowych i politycznych świata i odbijają się także donośnem echem na finansach polskich.

Znaczną część naszych trudności finansowych, mianowicie walutowych, zapisać musimy na rachunek między-

narodowych tarć politycznych w naszym sąsiedztwie i o tem zapominać nie należy.

Ta świadomość szkodliwego wpływu stosunków międzynarodowych na nasze finanse jest jednym z głównych powodów, dla których rząd uchwalenie podatku majątkowego nadzwyczajnego uważa za konieczne, musimy bowiem dla społeczeństwa i dla zagranicy stworzyć gwarancję, że nie chcemy być zależnymi wyłącznie od widoków zagranicznej pożyczki i pomocy z zewnątrz, ale gotowi do wszelkich ofiar, pragniemy przedewszystkiem na własnych opierać się siłach.

Jest to najprostsza i zarazem najskuteczniejsza droga dla zdobycia zaufania w naszą żywotność i udolność samodzielnego rządzenia się, a tem samem najdzielniejszy środek dla pozyskania spółdziałania życzliwej nam zagranicy sanacji naszych finansów.

DROGA DO SANACJI.

Droga do sanacji waluty prowadzi przez stabilizację wartości marki polskiej i następnie ustalenie jej wartości w stosunku do waluty nowej

Ustalenie marki polskiej jest możliwe tylko w razie zamknięcia dalszej emisji i zupełnego wyzwolenia jej od wpływów marki niemieckiej, spadającej w szalonym rozpędzie i pociągającej za sobą częściowo także markę polską, która dotychczas nominalnie jest z nią zrównana i nie ma odrębnej wartości prawnej. Rząd zatem pragnie korzystać ze wzrostu dochodów skarbowych w tym przedewszystkiem celu, aby doprowadzić do owej stabilizacji marki i do przejścia do nowej polskiej waluty i Banku emisyjnego, który pragnie oprzeć na kapitale własnym i na udziale prywatnych akcjonarjuszów.

Zgon prezydenta Hardinga.

SAN FRANCISCO, 2-go sierpnia. (P. A. T.) Reuter. **Prezydent Harding zmarł dziś, o g. 7. 30 wieczorem. Śmierć nastąpiła nagle w chwili, gdy prezydent rozmawiał z członkami swej rodziny.**

×

Wiadomość o zgonie prezydenta Stanów Zjednoczonych, Hardinga, zaskoczy i zasmuci cały świat cywilizowany tem bardziej, iż ostatnie wiadomości o jego chorobie brzmiały znacznie pomyślnej i właśnie wczoraj drukowaliśmy telegramy ajencji amerykańskich, zapowiadające szczęśliwy zwrot w chorobie. Niestety, optymizm ten okazał się przedwczesny.

Warren G. Harding urodził się 2-go listopada 1865 r. w stanie Ohio na wsi około Bloming Grove. Pochodził z rodziny szkocko-holenderskiej. Z zawodu był wydawcą i dziennikarzem. Należał do partji republikańskiej i jako jej kandydat w listopadzie 1920 r. był wybrany prezydentem Stanów Zjednoczonych; urzędowanie objął dopiero w marcu 1921 r. mając lat 56.

×

Zaraz po otrzymaniu wiadomości o śmierci prezydenta Hardinga minister spraw zagr., p. Seyda, w towarzystwie dyrektora protokółu dyplomatycznego, hr. Przeździeckiego, osobiście złożył w imieniu rządu Rzeczypospolitej kondolencję na ręce posła Stanów Zjednoczonych, p. Gibsona.

Następca Hardinga.

SAN FRANCISKO 3-go sierpnia. (P.A.T.) Obowiązki prezydenta Stanów Zjednoczonych po śmierci prezydenta Hardinga pełnić będzie tymczasowo obecny wiceprezydent Stanów Zjednoczonych, Coolidge. Liczy on lat 57, jest z zawodu prawnikiem, był profesorem na uniwerstecie w Vermont. Był burmistrzem miasta Northampton. Po skończeniu wojny Coolidge brał udział w delegacji amerykańskiej na konferencji wersalskiej.

Co niesie dzień?

SIERPIEŃ **5** NIEDZIELA

Dziś: 11 po. Św., N.M.P. Śnieżnej.
Słow.: Stanisława.
Jutro: Prz. Pań., Sykst.
Wschód słońca o g. 4.13
Zachód o g. 19.18
Wsch. księżyca o g. 23.13
Zachód o g. 13.9

Powrót Najd. Pasterza diecezji. Najd. Pasterz diecezji J. E. ks. biskup Zdzitowiecki powraca z Ciechocinka dnia 10 b. m. Dnia 13 b. m. wyjeżdża do Częstochowy.

Z Wystawy kujawskiej. Prace na Wystawie kujawskiej rolniczo-przemysłowej prowadzone są w przyśpieszonem tempie. Zainteresowanie się wystawą jest bardzo wielkie. Codziennie zgłasza się wielu nowych wystawców. Starostwo miejscowe dostarcza szczegółowych danych co do rolnictwa w powiecie włocławskim. Opracowaniem tej dziedziny zajął się p. Ziembiński. Stan dróg, komunikacji i t. p. opracowuje p. inż. Dobrzelecki.

Ogólne kierownictwo nad pracami organizacyjnemi objął p. Ulasiński, dyrektor Syndykatu rolniczego.

Do Ameryki. Według zawiadomień urzędu emigracyjnego od 1-go sierpnia wznowiono wydawanie „affidatiwów" dla braci i sióstr emigrantów amerykańskich.

Jak wiadomo, swego szasu odebrano prawo na wyjazd do Ameryki braciom i siostrom emigrantów, obecnie znowu prawo to przywrócono z pewnemi zastrzeżeniami.

Nie jest tak źle, jak się zdaje. Pomimo przechodzących deszczów żniwa odbywają się prawie normalnie; są tylko ogromnie, bo o miesiąc opóźnione. Ceny wprawdzie na chleb błyskawicznie rosną, niechby do tego były jeszcze upały, jakie mieliśmy w połowie lipca, do obecnej ceny doliczanoby nam jeszcze za ›upał i znój‹ rolnika.

X. I. CHARSZEWSKI. 13)

Najazd sekciarstwa na Polskę.

Dalsze dochodzenia w sprawie propagandy antyreligijnej, szerzonej na Pomorzu, naprowadziły na ślad skrytki druków bluźnierczych, które były ukryte u jednego z osobników w Chełmży. Druki, w ilości kilku tysięcy, skonfiskowano. Jak się dowiadujemy, propagandę tę szerzy organizacja badaczy Pisma św. Działalność jest niezwykle intensywną; nauka ich zyskuje coraz więcej wyznawców, niestety także w kołach młodzieży.

Wobec takich i tym podobnych faktów, ks. prof. Kruszyński twierdzi wprost, że „badacze są nie tylko mile widziani, lecz nawet wspierani finansowo przez bolszewików" („Pożyt. Wiadom. o Piśmie św." — 49).

Z powodu tego zarzutu, obrażeni badacze, mający jedno ze swoich gniazd we Włocławku, wnieśli przeciw autorowi skargę do sądu. Sprawa była już sądzona w pierwszej instancji. Jako pełnomocnik sekty, wystąpił p. Czesław Kasprzykowski z Warszawy. Z powodów formalnych sprawa na razie skończyła się na niczem.[1] Badacze założyli apelację. Ale tymczasem dotąd cicho. Działo się to w lecie roku 1922.

Pozostaje atoli fakt znamienny.

Dzięki rządowi polskiemu, który tę sektę przeciwkatolicką i przeciwpaństwową zalegalizował, kapłan polski, stający przeciw niej w obronie zarówno Kościoła jak i Państwa, pozwany przez nią, zmuszony był stanąć przed sądem państwowym polskim!

Dla pełności charakterystyki badaczy dodajmy jeszcze jedno.

Na równi ze wszystkiemi sektami protestanckiemi, ci specjaliści od badania Pisma uznają toż Pismo za jedyne źródło wiary. To znaczy, odrzucają tradycję i żywe, upoważnione w powagę boską, nauczycielstwo Kościoła. Według nauki katolickiej, wskazanej przez sam zdrowy rozsądek, to żywe słowo, z którego powstał skarb tradycji, jest pierwszorzędnem źródłem wiary, a Pismo św. jest źródłem pomocniczem, które samo wymaga żywego i wiarogodnego potwierdzenia i wykładania. Skąd też powiedział św. Augustyn, że nie wierzyłby samej Ewangelji, gdyby mu był jej Kościół nie podał, jako źródła wiary.

Tymczasem badacze, uznając Pismo za źródło jedyne, odrzucają cały szereg ksiąg Starego Zakonu. Naturalnie tych, które zbyt wyraźnie nauce ich nie sprzyjają. Ale na jakiej zasadzie to czynią, skoro samo Pismo nigdzie nie poucza, które jego księgi są natchnione, a które nie, — tego sam djabeł nie potrafiłby wytłomaczyć. Nie potrafią też i badacze. Tu staje się widocznem, jak na dłoni, że odrzucili oni powagę Kościoła, aby na jej miejscu postawić własną, to jest swoje widzimisię. Widzimisię, wyzute nie tylko z wszelkiej powagi, choćby jeno ludzkiej, ale i z wszelkich prawideł postępowania naukowego, wskazanego we wszelkiem badaniu.

Oni sami więc milczkiem i cichcem podają się za najpierwsze źródło wiary, za nieomylną powagę nauczycielską. Jeśli kto ich na ten urząd powołał, to chyba tylko mocarstwo bezimienne.

(D. c. n.).

[1]) Sąd Okręgowy, na sesji, odbytej dnia 12.8. roku 1922, opierając się na tem, że w broszurze nie jest powiedziane, o jakich badaczów chodzi, nie są bowiem wymienione, ani osoby, ani klubu czy stowarzyszenia, sprawę umorzył. Przeciwko temu rozstrzygnięciu, badacze, w osobie swego przedstawiciela. Czesława Kasprzykowskiego z Warszawy, wnieśli skargę do sądu apelacyjnego w Warszawie.

Ważne dla Pp. Kupców i Przemysłowców!

Przypominamy, że specjalny numer „Słowa Kujawskiego" poświęconego PIERWSZEJ WYSTAWIE ROLNICZO-PRZEMYSŁOWEJ jest w **pełnym biegu.**

Numer ten wyjdzie w formie **zeszytu w pięknej okładce i dużej objętości druku estetycznie wykonanego.**

Będzie zawierał alfabetyczny spis wszystkich wystawców, co pozwoli mu jako organowi Kujaw być największej interesującym wydawnictwem, związanym z wystawą.

Dlatego też **każdy, kto umieści w numerze poświęconym Wystawie ogłoszenie swojej firmy odniesie z tego niewątpliwą korzyść** i będzie miał sympatyczną pamiątkę.

Komitet obchodu Uroczystości 15 sierpnia 1923 roku. W dniu 28 lipca r. b. przy współudziale prezydenta miasta p. Krauzego, powstał Komitet, który za przykładem lat ubiegłych, organizuje obchód uczczenia pamięci bohaterów poległych w obronie miasta Włocławka, a jednocześnie wielkiego zwycięstwa oręża polskiego w dniu 15 sierpnia 1920 r. nad Rosjanami pod Warszawą.

Rzeczony Komitet już ustalił, że:

1) W dniu 14 sierpnia r. b. o g. 6 wieczór z Placu Kopernika wyruszy procesja na mogiłę Poległych za Wisłą; po złożeniu wieńców, dokonaniu modłów odpowiednich śpiewów i przemówień, pochód przy dźwiękach orkiestr powróci do miasta.

2) W dniu 15 sierpnia r. b. o g. 9 rano na rzece Wiśle odprawione zostanie dziękczynne nabożeństwo.

Komitet, za pośrednictwem prasy zwraca się z prośbą do Duchowieństwa, Wojska, Stowarzyszeń, Cechów, Związków, Organizacji, Korporacji i całego społeczeństwa o wzięcie udziału w powyższej uroczystości.

Oddzielne zaproszenia rozsyłane nie będą.

Szczegółowy program uroczystości podany zostanie w dniach najbliższych.

Rodziny powołanych do wojska. Ministerjum spraw wojskowych w porozumieniu z min. spraw wewn. i min. zdrowia zarządziło, że zakwestjonowanie przez komisję przeglądową, lub powiatową komisję uzupełnień świadectwa lekarskiego, wystawionego przez lekarza powiatowego dla kobiety, będącej członkiem rodziny popisowego, ubiegającego się o ulgę w służbie wojskowej, ma powodować przesłanie tegoż świadectwa z opinją lekarza wojskowego do właściwego starostwa, celem wyjaśnienia ze strony lekarza powiatowego wątpliwości, podniesionych przez lekarza wojskowego. Ponowne badanie nastąpić może przez delegowanego innego lekarza rządowego oraz komisyjnie w szpitalu cywilnym przy współudziale lekarza rządowego.

Świadectwa organistów. Zgodnie z regulaminami i rozporządzeniami Biskupów wszyscy organiści do 1 stycznia 1924 r. mają posiadać świadectwa kwalifikacyjne. Zarządzenia te wysoce pożądane, mamy pomiędzy pp. organistami znaczny procent ludzi fachowo wykwalifikowanych, niestety większy procent zupełnie niepowołanych do swego zawodu i całkiem nieprzygotowanych.

Chaos u kupców. Tego samego dnia o tej samej godzinie za kilo kakao pobierano 17, 24 i 40 tys. mk. Funt pokostu kosztował 18 i 28 tys. mk., papier 6 i 11 tys. mk. libra tegoż gatunku i t. d. Niestety u kupców Polaków to się trafia także.

Obrazy p. Krauzego. Księgarnia Powszechna posiada na składzie obrazy p. J. Krauzego. Tam również przyjmuje się zamówienia na nowe prace.

Sprawdzanie wag. Magistrat m. Włocławka przypomina p.p. Przemysłowcom i handlującym, że zgodnie z art. 14 Dekretu o miarach (Dz. Praw z r. 1919 Nr. 15 poz. 211) i art. 363 i 36 Kod. Kar. wszystkie narzędzia miernicze: wagi, odważniki (gwichty) pojemniki (miary objętości) przymiary (miary długości) znajdujące się w obrocie publicznym t. j. używane lub przechowywane wszędzie poza mieszkaniem prywatnem winny być rzetelne, nieuszkodzone i ocechowane (cecha ważną jest w ciągu lat trzech, licząc w ten rok cechy, obecnie ważne są cechy z lat 1921, 1922 i 1923)

Dla dania możności doprowadzenia tych narzędzi do stanu legalnego wyznacza się czas do 15 sierpnia r. b. Po tym terminie będzie delegowany do Włocławka przedstawiciel Urzędu Miar, który zalegalizuje naprawione narzędzia miernicze i przeprowadzi w mieście rewizję. Na niestosujących się do powyższego będą sporządzone protokuły, zakwestjowane narzędzia miernicze będą zatrzymane i osobni pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

Z budownictwa. W roku b. rozpoczęto budowę fabrykiosi p. Szwarca. Fabryba znajduje się już pod dachem. Od 1 października ma być w ruch puszczona.

Z czego miałoby Państwo poważny dochód? Według istniejących praw w krajach zachodnich urodziny dziecka musza być meldowane w ciągu 3 ch dni. U nas dotychczasowe prawo cywilne z prawdziwą dogodnością dla ludu, który w dniach wolny od pracy w święta i niedziele zwykł przynosić do chrztu dzieci, ośm dni na to oznaczyło. Niestety termin ten nie jest przestrzegany wskutek niedbalstwa — ba, nawet z przekonań religijnych meldowanie urodzin odkłada się miesiącami, latami, przez co wprowadza się nieład w urzędach, samym dzieciom szkodzi się na przyszłość, że nie są zapisane we właściwym czasie lub wcale aktów nie mają. W art. 919 kod. kar. wyznaczone są kary za takie niedbalstwa, a że one są na porządku dziennym, niech je stosują urzędnicy stanu cywilnego i sądy, a skarb stąd poważny dochód mieć może.

Zmiana własności. Dowiadujemy się, że 4-morgowy plac przy ul. Aleje Szopena od sukces. Nagórskich nabyli aktem rejentalnym »proletarjusze od mniejszości« Estreicher, Wołkowicz i Fiślewicz.

Ze swej strony potępiamy czyn pp. Nagórskich za oddanie w ręce żydowskie mienia polskiego.

Znalezione pieniądze. W dniu wczorajszym znaleziono na ulicy większą sumę pieniędzy. Właściciel może odebrać je w sklepie p. A. Postolskiego, ul. 3-go Maja.

Pustoszeniu cmentarza, pomników i grobów nie zapobiegnie dozór kościelny. Może tego dokonać ogół, jeżeli sam będzie tępił psotników na każdem miejscu. Dozór kościelny nie ma środków na utrzymanie stróżów, choć mógłby je znaleźć, wyznaczywszy miljonowe ceny za pokładne — place, jak nap. w Warszawie. Ale zkąd to zdobyć fundusze, skoro pokładne z wykopaniem grobu kosztuje 15.000 mk., a 30 proc. jest zupełnie zwalnianych od opłat pokładnego. Są na to dwie rady: albo społeczeństwo musi samo tępić łobuzerję na cmentarzu, albo dozór kościelny zrównа opłaty pokładnego z cenami artykułów pierwszej potrzeby, z cenami butów, ubrań, trumien i t. d. i za to utrzyma straż na cmentarzu.

Zuchwałość wieśniaków. Wracający z targów furmankami mijają orszaki pogrzebowe, ciągnące na cmentarz — i to w szybkim tempie, zasypując kurzem. Bez skrupułów przejeżdżają przez miejsca targowe zapełnione ludźmi. Niech władze odnośne zwrócą na to baczniejszą uwagę i ukrócą swawolę niekulturalnych ludzi.

Ułatwienie z paszportami. W myśl okólnika Wojewody Warszawskiego z d. 4 kwietnia za N. 809 do otrzymania paszportu w Starostwie nie jest potrzebne zaświadczenie odnośnych urzędów gminnych lub magistratów.

Echa pożaru w Lipnie. W dn. 3 sierpnia o g. 4 z rana wynikł pożar we młynie p. Wernera. Pożar objął także sąsiednie domy. Miejscowa straż nie mogła podołać w walce z rozszalałym żywiołem. Po przybyciu dopiero straży włocławskiej udało się ogień ujarzmić.

Za dezercję. Mieszkaniec miasta Włocławka Stanisław Szymczak za dezercję z wojska i fałszowanie dokumentów został skazany przez sąd wojenny w Poznaniu na 5 lat więzienia, utratę praw obywatelskich i wydalenie z wojska.

Wścieklizna u bydła. Klęska wścieklizny szerzy się w sposób zastraszający. Zewsząd otrzymujemy wiadomości o wypadkach ze wściekłymi psami. Wścieklizna przenosi się także na bydło. Oto informują nas, że w Rakutowie, gm. Kowal, pow. Włocławskiego uległy wściekliźnie, aż 32 sztuki bydła. Wskutek często zdarzających się wypadków wścieklizny, właściciele psów winni zachować wielką ostrożność.

Brakowało... tylko 20 korcy. Stowarzyszenie Robotników Chrześć. sprowadziło dla swych członków wagon węgla. Brakowało w tym wagonie 20 korcy. Biedni robotnicy musieli pokryć te straty, płacąc drożej za węgiel, jakby wypadło, gdyby doszedł w całości, a i Stow. dołożyło do tego »interesu« przeszło miljon mk. Nieszczęśliwy naród ze swym złodziejstwem!

Psy bez kagańców. W gminie Szpetal wydano rozporządzenie do policji, aby strzelała do każdego psa, o ile będzie bez kagańca.

Do odpowiedzialności za awanturowanie się po ulicy Królewieckiej przy domu № 27 zostali pociągnięci Sacha, Pogórski, Herszt Warszawski i Marja Warszawska.

Kradzież kaczek. Dnia 4 sierp. p. H. Wiśniewskiej, zamieszkałej przy ul. Wienieckiej Nr. 13 skradziono dwie kaczki wartości 70 tys. marek.

TELEGRAMY.

Tryumf katolicyzmu.

RZYM. (P.A.T.) Ajencja Wolta w komunikacie półurzędowym stwierdza sukcesy odniesione przez katolicyzm za pontyfikatu Piusa XI zarówno we Włoszech, jak i zagranicą. Dzięki propagandzie katolickiej, która rozwija się jednocześnie na terenie socjalnym i moralnym, stwierdzić można obecnie wspaniałe rozbudzenie ducha religijnego w całym świecie. Stwierdzić przytem należy, oswiadcza komunikat, iż w krajach niekatolickich wzmaga się nastrój przychylny dla katolicyzmu. O ile, głosi komunikat, zjawisko to w Ameryce da się wytłómaczyć poważnym napływem imigrantów katolickich, to nie można

tego samego powiedzieć o Anglii, gdzie ujawnia się zupełnie spontanicznie ciążenie ku Rzymowi we wszystkich klasach społecznych. Jakkolwiek ten stan rzeczy nie upoważnia do oczekiwania rychłego powrotu do katolicyzmu całych narodów, to jednak w kołach watykańskich uważają, iż nastrój obecny jest szczególnie korzystny dla misji humanitarnej i pokojowej, jaką podejmuje Stolica Apostolska.

Sytuacja w Niemczech.

MOGUNCJA, 3-go sierpnia. (Pat.) Strajkujący robotnicy w zastępie kilkutysiącznego tłumu odbyli dziś burzliwą manifestację. Znaczne oddziały policji zmuszone były siłą rozpraszać tłum. Około 15 osób jest rannych.

BERLIN, 3-go sierpnia. (P.A.T.) „Parlamentarische Korrespondenz" o kierunku socjalistycznym bardzo pesymistycznie zapatruje się na akcję, podjętą przez Baldwina w celu uregulowania sprawy odszkodowań. Zamiar socjalistów, pragnących rozpocząć bezpośrednie rokowania z Francją, jest oceniany bardzo przychylnie.

BERLIN, 3-go sierpnia. (P. A. T.) Wczorajsze oświadczenie rządowe Baldwina w izbie gmin omawiane jest w całej prasie niemieckiej. Prasa niemiecka odrzuca propozycje Beldwina, co do zaprzestania biernego oporu w zagłębiu Ruhry przez Niemcy.

„Lokal Anzeiger" stwierdza, że jakikolwiek rząd w Niemczech będzie u steru, może on ustąpić jedynie wówczas i zaprzestać biernego oporu w Zagłębiu, jeżeli otrzyma natychmiastowe zapewnienie, że metoda okupacyjna zostanie zmieniona, oraz, że bezprawna okupacja terenów nad Ruhrą będzie w najbliższym czasie zaprzestana.

„Deutsche Allgemeine Zeitung" pisze: Rząd angielski wymaga, ażebyśmy się pozbyli naszej jedynej broni, t. j. biernego oporu, a nie daje nam żadnych konkretnych zapewnień. Poglądu, jaki wyraża rząd angielski, nikt nie zrozumie w Niemczech i gdybyśmy się zastosowali do propozycji angielskich, równałoby się to naszej zupełnej kapitulacji. Anglja musi przekonać się, iż niema takiego rządu niemieckiego, któryby chciał dziś zmusić naród niemiecki w zagłębiu Ruhry do zaprzestania biernego oporu.

Poseł Piltz u króla rumuńskiego.

BUKARESZT, 3 8. (Pat). Król przyjął na audjencji ministra polskiego, Piltza, którego zaprosił na obiad.

Swojego zamordowali, cudzym — kłaniają się.

MOSKWA (AW). Dzienniki sowieckie z zadowoleniem podają do wiadomości, że w tych dniach sowiecki okręt towarowy »Herzen«, jadący do Londynu, przy ujściu Tamizy napotkał królewski jacht, wiozący rodzinę króla Jerzego V-go.

Okręt sowiecki i jacht królewski wymieniły ze sobą przepisowe powitania, przyczem prasa sowiecka podkreśla, że jacht królewski opuścił na powitanie flagę angieską do połowy masztu.

O wściekliźnie.

Ze względu na to, że wścieklizna w roku bieżącym nietylko na Kujawach, lecz i w całej Polsce gwałtownie się rozszerza, każdy mieszkaniec powinien wiedzieć w tej sprawie następujące praktyczne wskazówki.

W razie podejrzenia psa lub kota o pierwsze objawy wścieklizny, należy go zamknąć lub mocno uwiązać na przeciąg 10 dni (kota na 15 dni) Po upływie tego czasu, o ile objawy podejrzane znikną, można go oswobodzić.

Okres ukryty choroby — to jest czas od chwili zarażenia się aż do pierwszych objawów wścieklizny, jest następujący:

U psa — od 24 godz. do 3 miesięcy, u koni — od 2 tygodni do 12 tygodni, u bydła — od 3 tygodni do 20 tygodni, u świń i owiec — od 2 tygodni do 8 tygodni, u człowieka od 7 dni do 7 tygodni.

Wypalanie ranki: doświadczenia wykazały, że w ciągu 15 minut po ukąszeniu przez psa wściekłego można zapobiec rozwinięciu się wścieklizny przez wypalenie ranki gorącym żelazem, kwasem solnym, azotowym lub nawet sokiem cytrynowym.

Szczepienia: najpewniejszym środkiem są szczepienia lecznicze; śmiertelność pomiędzy leczącymy się wynosi 0,2%.

1) Należy bezwarunkowo szczepić ludzi, pokąsanych przez zwierzęta wściekłe, przez psy padłe po ukąszeniu, przez psy, które zdechły po 15 dniach. Szczepienia winny być dokonane najpóźniej w ciągu 10 dni po ukąszeniu.

2) Szczepienia są niepotrzebne dla osób, pokąsanych przez odzież bez uszkodzenia takowej, — i dla osób, które używały mięso lub mleko od zwierząt wściekłych.

L. Olszański
lekarz weterynarji.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× Na 15 września projektowany jest w Warszawie zjazd ukraińskiej emigracji w Polsce. Na czele zjazdu stoi b. minister tak zw. republiki ukraińskiej Salikowski.

× Prasa estońska donosi, jakoby żyd-komunista Radek (Sobelsohn) został wydelegowany przez trzecią międzynarodówkę do Polski dla zbadania na miejscu stanu akcji komunistycznej w Rzeczypospolitej. Jak widzimy, więc bolszewicy na dobre wzięli się do „roboty" w Polsce.

× „Morning Post" donosi, że rząd rosyjski przeznaczył pięć miljonów rubli w złocie, czyli 150 miljardów mrk. polskich, na agitację komunistyczno — bolszewicką w Polsce.

× Słowo Polskie donosi, że posel sejmowy Prystup wystąpił na wiecu z mową, w której pomiędzy innemi głosił:

„Rząd polski postępuje wzorem carskim, lecz nie na długo. Jak wielka i silna była Rosja, a rozpadła się. Tak samo będzie z Polską". Tak przemawia ukrainiec, poseł na Sejm polski i uskarża się, że w Polsce krępowana jest wolność!!

× Istnieje projekt podwyższenia taryfy pocztowej od d. 15 sierpnia lub też 1 września.

× W tym roku dochody z monopolu tytoniowego mają dać państwu dochodów 9 miljonów dolarów.

× Radcą legacyjnym przy poselstwie polskiem w Paryżu został zamianowany p. Aleksander Szembek.

× W dniu wczorajszym odbyło się w Warszawie posiedzenie Komisji oszczędnościowej, która ma wprowadzić zarządzenia w celu zmniejszenia wydatków państwowych.

× Do Warszawy przybył specjalny korespondent „New York Times'a«, aby się zapoznać ze stosunkami polskiemi.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Senat belgijski przyjął ustawę o służbie wojskowej i artykuł w sprawie przedłużenia czasu służby wojskowej o dwa miesiące na czas trwania okupacji zagłębia Ruhry.

× Onegdaj odleciał aeroplanem w Eusten pod Londynem do Kolonji nad Renem pierwszy statek linji powietrznej Londyn—Egipt—Indje Australja. Aerostatek zabrał 1,250 klg. ładunku tytuniowego. Statek zaopatrzony był w dwa motory w łącznej sile 750 HP. Szybkość lotu około 120 klm. na godzinę.

× Konstantynopol ma być ewakuowany przez wojska angielskie około 20 sierpnia. Ewakuacja ma się rozpocząć natychmiast po ratyfikacji traktatu lozańskiego przez zgromadzenie narodowe w Angorze.

× W Sydney, w Australji przystąpiono do budowy mostu, który będzie jednym z największych na świecie. Most będzie miał prócz drogi dla pieszych i dla powozów, aż cztery linje kolejowe.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 4. VIII.

Funt angielski	960.000
Dolar	209.000
Frank szwajcarski	37.845
Frank francuski	11.950
Korona czeska	6 160
Korony austrjackie (100)	296
Marka niemiecka	16

Ogłoszenie urzędowe.

Magistrat m. Włocławka podaje do publicznej wiadomości, że na mocy uchwały Rady Miejskiej z dnia 28 czerwca 1923 r., zatwierdzonej przez Ministerjum Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu reskryptem Nr. S. M. 3793/23 **podatek od lokali** pobierany na rzecz miasta, stosownie do ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 2 r. 1922) i przepisów wykonawczych do tejże ustawy z dnia 29 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34 r. 1922), **podwyższony został na II półrocze 1923 roku o 100%.**

Prawo apelacji odnośnie sum przypadających za II półrocze płat nikomu nie przysługuje.

MAGISTRAT m. WŁOCŁAWKA
w z. Prezydent: *Gutowski.*
Włocławek dnia 2 sierpnia 1923 r.

Ogłoszenie urzędowe.

Magistrat niniejszym podaje do publicznej wiadomości, iż na mocy uchwały Rady Miejskiej z dnia 28 czerwca r. b., zatwierdzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu reskryptem Nr. S. M. 3794/23 **podatek szkolny zostaje podwższony na II półrocze r. b. o 300%.**

Prawo apelacji odnośnie sum przypadających za II półrocze płat nikomu nie przysługuje.

MAGISTRAT m. WŁOCŁAWKA
w z. Prezydent: *Gutowski.*
Włocławek dnia 2 sierpnia 1923 r.

ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

do Gdańska:

kurjer warszawski	„ „	2.53
osobowy warszawski	o godz.	12.12
kurjer bukaresztański	„ „	13.37
osobowy warszawski	„ „	24.00

do Bydgoszczy:

osobowy warszawski	o godz.	3.46

do Poznania:

osobowy warszawski	o godz.	24.00
kurjer warszawski	„ „	2.53

do Torunia:

osobowy warszawski	o godz.	19.28

do Ciechocinka:

osobowy warszawski	o godz.	19.28

do Łodzi:

osobowy gdański	o godz.	5.08
osobowy ciechociński	„ „	7.50

do Warszawy:

kurjer poznański	o godz.	2.22
osobowy gdańsko-poznański		5.00
osobowy ciechociński	o godz.	7.58
osobowy bydgoski	„ „	12.06
osobowy gdański	„ „	16.43

do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu:

kurjer gdański . . .	o godz.	15.32

Pociągi odchodzące z Włocławka o 7.50, 12.12, 16.43 i 19.28 iść będą przez Skierniewice, gdzie będzie połączenie od i do kurjerów krakowskich.

Kurjer warszawski do Gdańska iść będzie przez Inowrocław z przesiadaniem do kurjera Poznań—Gdańsk.

REDAKTOR: KS. JÓZEF KRUSZYŃSKI DRUKARNIA DIECEZALNA POD ZARZĄDEM W. TOMASZEWSKIEGO. WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ